

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET
EM2019/19
Tillie Martinussen

27. september 2019

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2019 om betalingssystemet Ilanggaassivik.

(Naalakkersuisoq for Finanser og Nordisk Samarbejde)

Det kan siges ret enkelt;

Vi mener ikke vi skal indskrænke borgernes friheder. Det er den liberale del, af vor socialliberale.

Det er ikke ok, at det offentlige kan sætte sine små, tykke fingre i pengene som borgerne tjener eller får udbetalt på denne måde.

Og slet ikke når vi selv, her blandt politikerne "skylder" borgerne en ordentlig boligmasse, ordentlige priser på serviceydelser i Selvstyre-ejede selskaber, og ordentlige forhold for deres børns uddannelse, for tandsundhed og sygdomspleje. Ordentlig mad til de ældre, bedre veje at køre på, men nok allervigtigst: ordentlige livsbetingelser for hjemløse, sårbare børn og unge, og medborgere i landet som har det svært psykisk.

Lad os tale om denne ordning igen når vi effektivt har fået nedsat selvmordsraten. Når vi har et effektivt apparat til at tage hånd om sårbare børn og unge. Når vi effektivt har fået voldsraten i hjemmene nedsat. Når vi effektivt har fået løftet uddannelser, sprogpakker, tandbøjle-muligheder og andet som betyder meget for befolkningen.

Når vi effektivt har fået et samfund med stolthed tilbage.

Rammer allerede marginaliserede grupper af mennesker

Nærværende forslag minder os en del om forslaget i Danmark som gjaldt at hjemløse ikke måtte drive teltlejr.

Idéen var, at man ønskede at modvirke kriminelle bander i at slå telte op over det hele. Effekten blev, at man antastede sagesløse landevejsriddere og hjemløse, og kriminaliserede allerede marginaliserede dele af befolkningen. Det har resulteret i klapjagt på hjemløse. Som det jo ikke var hensigten. Men som blev resultatet. Nej, nej, nej. Tvang og straf er ikke den rette vej at gå.

Der har ikke været forsøgt andre ting først, som gældsrådgivning, gældssanering, og diverse andre ting, som borgerne har rettighed til, ifølge os, at få.

Inddragelse bliver en administrationsjungle – også for erhvervsliv og kommuner

Det er ganske positivt at med dette forslag søger Naalakkersuisut endelig at inddrage kommuner og andre interessenter i arbejdet. Men det ligner nu, at de har tænkt sig at inddrage dem, for at have nogen at skubbe skylden over på, når borgerne begynder at rase.

Et rådighedsbeløb på 4.000 kr. pr. måned, og for et par kr. 6.000 om måneden, kan ingen betale husleje, mad, internet og bleer for.

Vi risikerer altså, at marginalisere fattige endnu mere, og at skubbe til kriminalitetsstigninger, særligt berigelseskriminalitet og handel med euforiserende stoffer.

Pengene til livet skal jo skaffes et sted fra.

Jeg véd at nogen vil forestille sig, at der sidder en masse fulde mennesker derude, som bare ikke VIL betale.

Men det er ikke tilfældet. For det første er vi faldet gevaldigt som nation i alkoholmisbrugs-indtag, for det andet er alkoholisme altså en progressiv, fremadskridende og dødelig sygdom.

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

Det skal også behandles som sådan.

Man kan sagtens finde andre alternativer til gældsinddrivelse, og en del må påregnes også at skulle have andre behandlinger.

INI, arbejdsgivere, kommuner, og borgere pålægges altså flere administrative byrder, ligesom der skal oprettes en ny enhed – eller hvordan? – til at koordinere og køre Ilanngaassivik.

Der kommer også udgifter til en række datasystemer, som vi måske, måske ikke, kan indkøbe effektivt og med en meget høj grad af sikkerhed, som jo er nødvendig. Måske.

Problemer med datasikkerhed, og at alle kan få indsigt i din gæld – Hvad hvis du bliver syg?

Arbejdsgivere kan nu få indsigt i deres medarbejders gæld, noget som ærligt talt rykker magtbalancen i virksomhederne.

Fordringshavere – altså dem der er gæld til – kan nu få samlet indsigt i borgernes gæld til det offentlige.

Hvor blev retten til privatliv lige af?

Og hvorledes er vore borgers datasikkerhed lige grebet an i dette forslag?

Det er et dybt teknokratisk, totalstats-agtigt, fuldstændigt gammelkommunistisk forslag i sin nærværende form. Selvstyret har ret til alt, borgeren har ret til intet.

Selvstyret kan med hovmodige øjne se ned på borgeren, der ikke skal brokke sig over noget.

Lad os nu antage at ikke alle skyldnere er grådige gribbe, der forsøger at stjæle penge fra det offentlige, men i stedet antage – med et tillidsfuldt blik på vor befolkning - at langt de fleste skyldnere er almindelige mennesker, der søger at kunne få en fornuftig afdragsordning.

Lad os antage, at de ikke har nok til dagen og vejen og en medmenneskelig hverdag med almindelige behov. Og at dagligvarepriserne er så høje, husleje og transportudgifter er rigtigt høje, og at de bor i en nedslidt bolig som er meget dyr i vand og varme.

At de ikke kan komme ud i arbejde, fordi så mister de deres boligsikring. Og at de ikke kan skaffe et fornuftigt arbejde, fordi de bor et sted, hvor de ikke kan få opkvalificering, uddannelse, eller der simpelthen ikke er arbejde at få.

Eller de er hjemløse som følge af en skilsmisse, og søger arbejde og et sted at bo, men ikke kan finde det, og nu skylder både børnebidrag, mangler indskud til en lejlighed, og kommer bagefter i restancer til et offentligt af denne vej.

I stedet for en hjælpende hånd tvangsinddrives deres mikro-indtægt på overførselsindkomst. Og så mister vi en arbejdskraft på arbejdsmarkedet, fordi de nu er så dybt i restance, at det ikke kan betale sig for dem at arbejde.

Eller en førtidspensionist der ikke har haft ret mange penge at rutte med, eller en person på overførselsindkomst der ligeledes heller ikke har ret mange penge.

De har en gammel gæld fra da de var yngre, og er kommet længere og længere ud i en spiral, hvor vi politikere gang på gang har lavet om på satser, og priser, arbejdsløshedsstilbud, og så videre. De sidder fast i en bolig som er nedslidt, skimmelramt og har skidt helbred som følge deraf.

De skal så betale tilbage af deres penge til dette system, så de igen, har dårlig indkomst. Altså tager vi fra vores egne udbetalte penge, tilbage igen.

Eller en medborger der bliver syg, eller hvor ægtefællen bliver syg, der midlertidigt kastes ud i gæld, fordi de er nødt til at rejse til Danmark for at blive behandlet.

Hvad med alle de tilfælde?

**SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET**

Vi kan ikke skabe et system som kan tage højde for dette. Alt sammen noget der taler for gældsrådgivning, mulighed for gældssanering og andre løsninger end dette monster af et system.

Der står også, at udebetalinger fra fonde til privatpersoner, kan inddrives igennem Ilanngaassivik. Vi må antage at dette er for at ramme kunstnere og foreninger, som har for skade, at have regninger til det offentlige.

Dvs. at en fond ikke kan regne med, i Grønland, at de penge de giver til projekter er undtaget fra Landsstyrets snabel, men ikke kan regnes som støtteværdigt, fordi eventuelle restancer også her kan inddrives.

Er der intet stop for galskaben?

Hvis de selvsamme mennesker så, skal trækkes urimeligt i deres indkomst, blot fordi vi har et rigidt system, som ønsker at inddrive penge til Landskassen, i stedet for at rådgive deres medmennesker til en bedre hverdag og en gældsafvikling, så falder hammeren.

Og den rammer klart hårdest på de mest udsatte borgere, uheldige borgere, og borgere som i forvejen sidder i armod.

Tak skæbne et samfund man ønsker at skabe. De rigeste og sunde, unge mennesker kan klare sig.

Dem der har overlevet dårlige opvækster, er født med gode sundheds gener, som er hurtige og klare i hovedet, og de som fødes ind i, eller emmer af succes. De kan.

Resten af befolkningen får at vide, at de er forkerte, skal tvinges til pensionsopsparinger, skal tvinges til gældsinddrivelse, uden at samtale med dem, uden at rådgive dem, uden at hjælpe dem.

Dvs. at alle som ikke er født under en heldig stjerne, eller formår at løfte sig selv ved hårrødderne, de kastes ud i et system her i landet, som styrer dem som robotter.

Som er lige glade med, hvad deres vilkår eller historie er. Som ikke ser dem som mennesker, men som sagsnumre. Som ikke hjælper dem når de falder, men sparker til dem når de ligger ned.

Det lyder alt sammen rimeligt, når det fremlægges. Det lyder som et tilforladeligt system, og Naalakkersuisut vil nok gerne dæmpe gemytterne lidt herefter og komme med en masse fancy låneord og sætninger der er spinnat til ukendelighed.

Men de hårde spørgsmål skal besvares.

Hvorledes tages der højde for problemstillinger af menneskelig karakter. Hvilken type gæld er der tale om.

Kunne man ikke sagtens bruge pengene det her monstrøse system kommer til at koste, til at oprette en gældsrådgivningsenhed, der sikrer inkasso-forretning på billigere og mere humane vilkår?

Det er fuldstændigt meningsløst, at snakke om graduering af ydelser, og lave beskæftigelsesfradrag, at lave social løft, gratis misbrugsbehandling og så videre, uden at have tillid til, at et menneskeligt behandlingssystem med behørig afdragsrådgivning ikke kan klare det, men i stedet et tvangssystem som Ilanngaassivik, som kan inddrive uden om alle menneskelige faktorer.

Og at kommuner, arbejdsgivere, firmaer som gælden inddrives på vegne af, og Selvstyret og Skattestyrelsen, alle sammen skal involveres i en persons gældsinddrivelse. Hele vejen rundt.

Og en borger, der i forvejen har svært ved hverdagen, antages at kunne hitte rede i klagesystemer, og indgive indsigelser for rådighedsbeløb og fradrag i inddrivelsen som bør gælde, skal kunne finde ressourcer i sig selv til dette, når de ikke kan finde ressourcerne til at betale gælden. Altså skal sagsbehandlere o.a.

**SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET**

hjelpeinstanser, hjælpe sårbare borgere på måneds,- eller 14 dages basis med at udrede sådanne sager.
Tal lige om overadministration. Hvad koster det samlet set vort samfund at inddrive den berømte milliard, som skyldes, og med tanke på, hvad vi egentlig i sidste ende formentlig kan inddrive?
I et allerede presset system med en myriade af lovgivning osv.
Det er ganske enkelt langt mere enkelt at lave en gældsrådgivnings-enhed. Og det er billigere.

Hele denne pakke har så voldsomme implikationer på individets ukrænkelige frihed, samt antager, ifølge Samarbejdspartiet karakter af totalitærmagt anvendelse, at det er helt håbløst.
Borgerne bør rejse sig i en massiv protest nu. Hvis dette system kan indføres, hvilke andre systemer kan så indføres med lige så massiv en tilsidesættelse af individets og erhvervslivs rettigheder?
Ja, vel skal gælden inddrives.
Det kan vi sagtens blive enige om. Men lad os da finde nogle andre løsninger, og sætte fokus dér i stedet for.

Med disse ord indstiller vi på det kraftigste nærværende til forkastelse.
Det er ganske enkelt et forkasteligt forslag.